

Hej!

Den digitala regionen 2035

Fördjupningsseminarium 3: AI-tema

Emma Ejermark och Anja Rödén, Reglab

Magnus Rudehäll, Region Västerbotten

Carina Hedfors, Region Jönköpings län

Anna Gillquist, Region Skåne

Henrik Wiréhn, Ramboll

REGLAB

Den digitala regionen 2035

- Workshop 1. Den digitala regionen i dag och i morgon 23-24 okt
- Workshop 2. Flernivåsamarbete 4-5 dec
- Workshop 3. Alla ska med! 30 jan
- Workshop 4: Data – det nya guldets 9 april
- Workshop 5. Digital transformation 21-22 maj
 - Fördjupningsseminarium 1, 27 feb
 - Fördjupningsseminarium 2, 26 mars
 - **Fördjupningsseminarium 3, 8 maj**

Idag: Fördjupningsseminarium 3

AI-tema

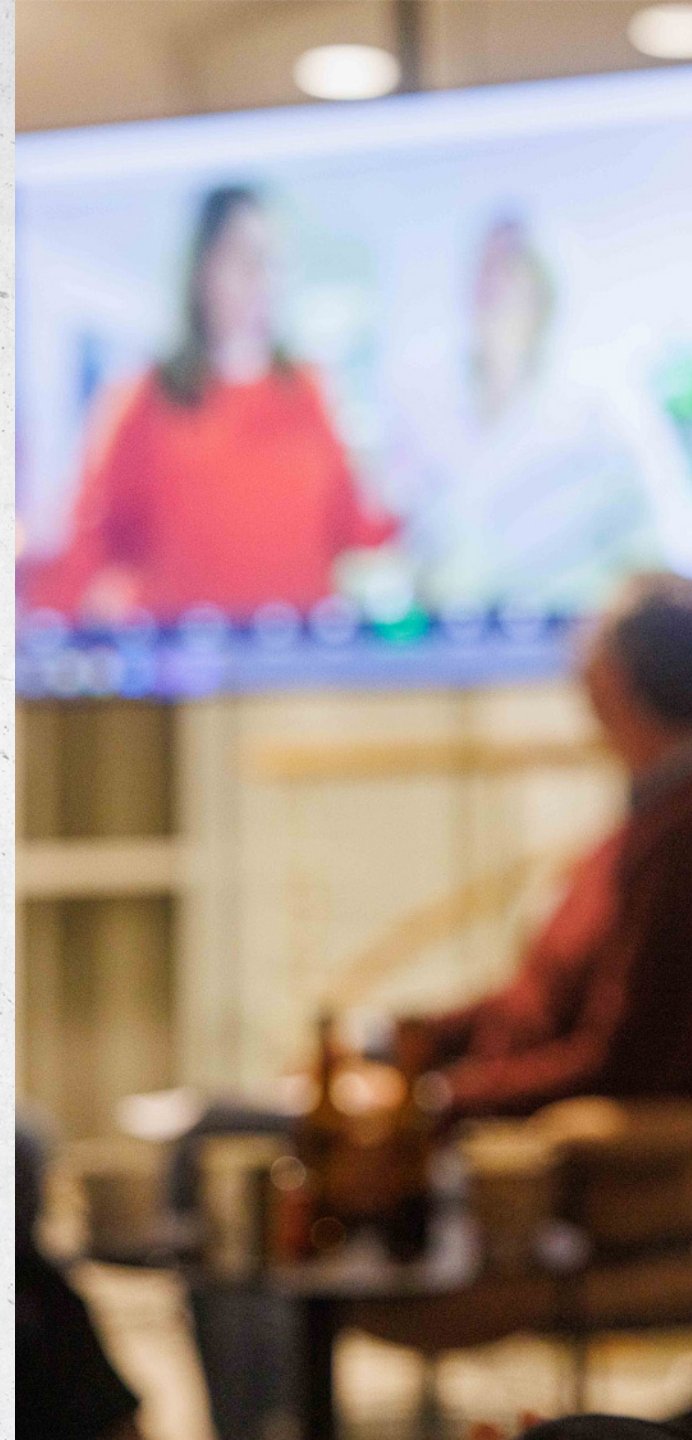
- *Sveriges AI-resa*, Andreas Skog, AI Sweden
- *Svenska små och medelstora företags AI-kompetens*, Karin Östberg, Tillväxtverket
- Diskussion: *Konkretisering av Visionen för Den digitala regionen 2035*
- *Gävleborgs AI-resa mot framtiden*, Hanna Krantz, Region Gävleborg

Incheckning

Nyttjar ni AI inom regional utveckling? Hur?

Skriv på Zoom whiteboard!

Sveriges AI-resa

**Andreas Skog
AI Sweden**

Paus till 10.00

**Svenska små
och medelstora
företags
AI-kompetens**

**Karin Östberg
Tillväxtverket**

Två rapporter om AI och SMF

Kartläggningar och analyser

2025-05-08

Olika begrepp för AI-användning

Ett sätt att förstå skillnaderna

- **AI-adoption:** När företag börjar använda AI i sina verksamheter, antingen genom testande eller strategisk integrering.
- **AI-integrering:** När AI blir en naturlig del av arbetsflöden, produkter eller tjänster.
- **AI-implementering:** När AI-teknik aktivt sätts i bruk i verksamheten, exempelvis genom automation eller dataanalys.

Svenska små och medelstora företags AI-kompetens

Rapporten, som är skriven av PA Consulting, genomfördes hösten 2024 och färdigställdes i mars 2025. Huvudfokus generativ AI

Övergripande kartläggning av det svenska ekosystemet

Internationell jämförelse med några länder

Några fallstudier i SMF

Här finns rapporten:

[Svenska små och medelstora företags AI-kompetens - Tillväxtverket](#)

Syfte, metod och genomförande

En bild av hur svenska SMF använder AI idag och vilka stödstrukturer som finns tillgängliga i Sverige och i andra länder

Kunna belysa både möjligheter och hinder för AI-användning i SMF

Målgrupp primärt små och medelstora företag (*inte* innovativa AI-bolag)

Och där AI-tillämpning kan göra skillnad och affärsnytta

Dokumentstudier

av forskning och internationella studier

Intervjuer

med företag och experter i ekosystemet

Fallstudier

av SMF som använder AI

Internationella jämförelser

Några jämförbara och relevanta länder

Sverige

AI-strategi och övergripande kartläggning

▀ AI-strategi från 2018

Öka användningen av AI inom näringsliv och offentlig sektor. Strategin betonar internationellt samarbete, etiska standarder och en ambition att Sverige ska ligga i framkant av den globala AI-utvecklingen.

AI-kommissionens Färdplan för Sverige med 75 förslag. Pågående remissrunda

Ny digitaliseringsstrategi på gång

▀ Genomgång av offentliga stöd och initiativ och privata marknadens erbjudanden

Sverige

Fokus- och styrkeområden

- Hög teknisk kompetens och stark innovationskraft. God infrastruktur
- Goda förutsättningar för samverkan mellan näringsliv, akademi och offentlig sektor
- Starkt forsknings- och utbildningssystem
- Hållbarhet och etik i fokus
- Digital mognad bland företag – bra grund för gå vidare med AI
- Öppenhet för ny teknik

Internationella jämförelser

Fokus- och styrkeområden i 7 länder

Danmark

- Fokus kompetensförsörjning. Integrerar AI i utbildningar (särskilt STEM), bransch-specifika satsningar, offentlig-privata samarbeten.
- Bästa praxis för implementering av AI-lösningar - processautomation, dataanalys och maskininlärning.

Estland

Pionjär inom offentlig AI-användning med mentorsdrivna projekt för småföretag.

Finland

- AI-forskningscenter och accelerator som följer företag hela vägen från idé till implementering. Innovativt ekosystem som kombinerar forskning och affärsnytta

Nederländerna

- Innovativt ekosystem som kombinerar forskning och affärsnytta och är banbrytande inom lågtröskelinsatser ("alla kan delta") som erbjuder gratis rådgivning och AI-stöd för SMF.

Forts

Norge

- Datadelning, digital infrastruktur och användarcentrerad innovation.
- Stöd för datadriven utveckling, finansieringsprogram för AI-projekt och samarbeten mellan företag och forskningsmiljöer.

Storbritannien

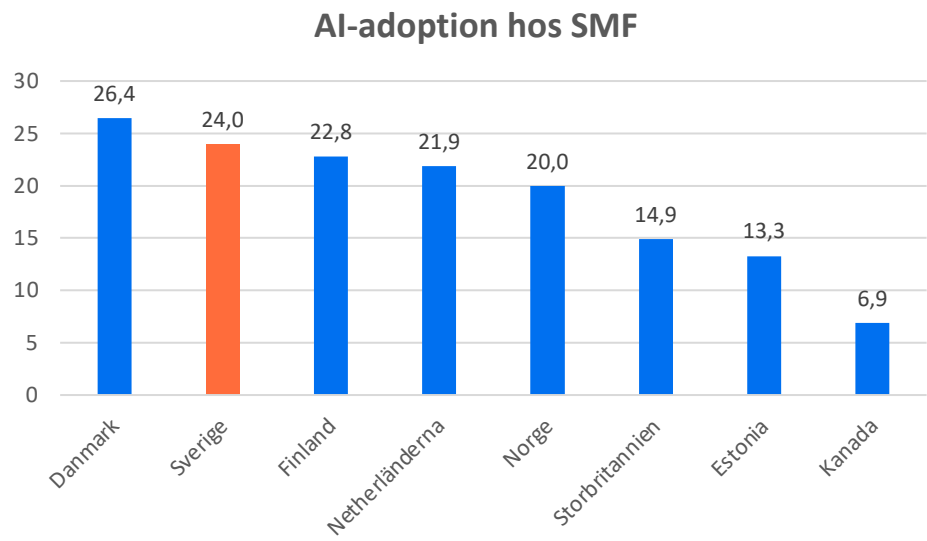
- En av världens starkaste AI-nationer med stort fokus på spetskompetens (doktorander)
- Specialiserade AI-testbäddar för framtidsbranscher

Kanada

Omfattande finansiering – allt från forskning till marknad och genom praktiska AI-lösningar och tillämpningar för SMF

AI-adoptionen i Sverige relativt hög

Land	Global AI index rank	AI investeringar (promille av BNP)
Storbritannien	4	0.17
Kanada	8	0.15
Nederländerna	13	0.15
Finland	15	0.18
Danmark	22	0.17
Sverige	25	0.11
Norge	26	0.13
Estland	32	0.08

Sveriges SMF har hög adoption av AI jämfört med många jämförelsesländer, trots lägre investeringsgrad.

Insikter från internationella studien

Kompetensförsörjning genom bredd i utbildning.

Privat-offentliga partnerskap vanligare utomlands.

Starkare betoning på kommersialisering av AI-forskning.

AI-satsningar i hand med andra politiska mål vanligare utomlands.

Stöd för att praktiskt testa ideér inom AI är vanligare utomlands.

Fler länder gör insatser längs hela AI-resan.

Juridik och etik inte i fokus för satsningar utomlands.

Slutsatser

SMF har startat sin AI-resa men...

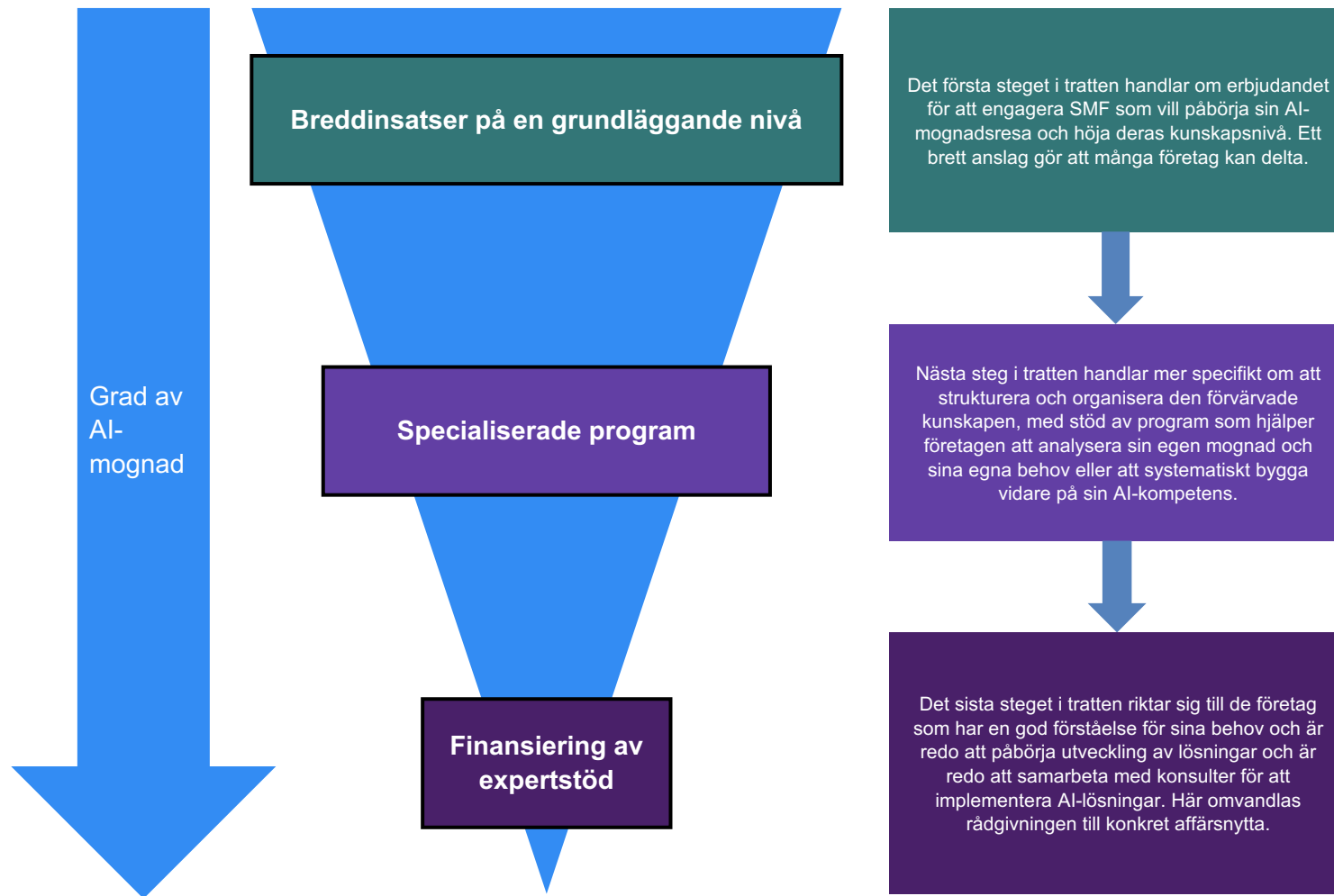
- **Långt ifrån den fulla potentialen** Ofta saknas både strategi och resurser för att integrera AI i verksamheten.
- **Behov av kompetensutveckling.** Stort behov av kompetensutveckling och affärsmässig tillämpning. Många SMF är intresserade av AI men har begränsad kunskap .
- **Mer stöd till processutveckling och praktisk tillämpning.** Stöden fokuserar mer på innovation än på effektivisering. Många SMF ser AI som en möjlighet att effektivisera vardagliga verksamhetsprocesser och för praktisk tillämpning, Svårt att få till nytta, Efterfrågar specifika exempel
- **En ökad beställarförmåga kan höja AI-användningen** Många SMF är beroende av externa teknikleverantörer för att realisera önskade AI-projekt samtidigt omogen konsultmarknad.
- **Utmaningar i att använda data.** AI för produktions-, kund- och annan verksamhetsdata. Data ofta i olika system som tillhandahålls av olika leverantörer. Juridik och digital säkerhet då viktigt

Rapportens rekommendationer

Stärk SMFs AI-användning

- Säkerställ stöd i samtliga mognadsfaser.
- Stärk kompetensutvecklingen inom AI, ibland i branschnätverk
- Stärk stödet för effektivisering och tillämpning
- Rikta marknadskompletterande stöd mot teknikval
- Rikta stöd till regeltillämpning och regelefterlevnad
- Uppdatera och fördjupa kunskapen löpande kring stödbehoven
- Cybersäkerhet, informationssäkerhet

Säkerställ stöd i samtliga mognadsfaser

AI som förändringskraft för tjänsteföretagen

En mindre studie, framtagen av Syntesia AB, som ett komplement

Kombination av dokumentstudier, intervjuer och fallstudier

Fokus generativ AI

Här finns rapporten: [AI som förändringskraft i tjänsteföretag - Tillväxtverket](#)

Syfte, metod och genomförande

Översiktlig bild och nuläge av svenska tjänsteföretags AI-användning och AI-kompetens.

Bygger på data och kunskap från november och december 2024.

Extra fokus på tjänsteföretag i framkant med AI

Intervjuer

med beslutsfattare och tekniska experter i tjänsteföretag primärt

Några fallstudier

av tjänsteföretag i vissa sektorer som använder AI

Dokumentstudier

Tjänsteföretag i snabb förändring

Vissa sektorer leder utvecklingen – både vinnare och förlorar

- **Kommunikation och marknadsföring** – AI används för att analysera kundbeteenden, skapa innehåll och automatisera kampanjer i stor skala.
- **Kreativa branscher** – AI förändrar hur media, design och musik produceras, vilket sänker trösklarna för innovation
- **Juridik** – AI-baserad kontraktsgranskning och juridisk analys effektiviserar tidskrävande arbetsuppgifter
- Gemensamt är att AI inte bara effektiviserar – det skapar helt nya affärsmodeller och gör det möjligt för tjänsteföretag att konkurrera på en större marknad

Nyckelfaktorer för konkurrensfördelar

AI innebär rätt omvälvande förändringar i vissa tjänsteföretag

- Företags – och innovationsfrämjande kultur och ledarskapets viktiga roll
- Strategiska och strukturerade angreppssätt, starta med småskaliga projekt.
- Krav på nya kompetenser och förändrade roller – exempelvis som AI-strateger, dataanalytiker och produktchefer
- Ökad kunskap och förståelse för regelverk och lagstiftning
- Mognadsgrad och adoptionstempo. Större tillgång till färdiga AI-verktyg och låga inträdesbarriärer i vissa branscher/sektorer
- Dataåtkomst och datakvalitet avgörande

Lärdomar från fallstudierna

Gemensamma faktorer för en lyckad AI-implementering

- Företag som började med **små flexibla tester** och snabbt anpassade sig utifrån erfarenheterna lyckades bättre med att integrera AI i hela verksamheten.
- De företag som gick **från ad hoc-experiment till en tydlig AI-strategi** kunde skala upp sina satsningar mer effektivt.
- Oavsett bransch **var utbildning och lärande en nyckelfaktor**. AI-specialister anställdes, intern kompetensutveckling och medarbetare som uppmuntrades att själva testa.
- Företag som **aktivt byggde samarbeten i olika ekosystem**, antingen med andra företag, med forskningsinstitutioner eller teknikleverantörer, lyckades navigera utmaningarna snabbare.
- **AI inom känsliga områden**, såsom juridik och vård, kräver extra noggrannhet och transparens för att vinna förtroende mot kunder och **uppfylla regulatoriska krav**.

Skalbarheten som AI erbjuder innebär att tillväxt inte längre är lika synonymt med att växa i takt med antalet anställda. Med hjälp av AI kan företag hantera större arbetsvolymmer och datamängder och därmed utvidga kundbasen och erbjuda nya tjänster. Möjliggör att snabbt kunna anpassa sig till marknadsförändringar, förbättra kundupplevelser och expandera geografiskt gör AI till en **gamechanger** för tjänstesektorn.

Tack!

Karin Östberg, Tillväxtverket

karin.ostberg@tillvaxtverket.se

★ FRAMTIDENS DATADRIVNA BESLUT HÄR BÖRJAR GRÄVANDET.

NÄRINGSLIVS- BAROMETER

HUR MÅR NÄRINGSLIVET?

Data att analysera:

- Nya vs. avslutade
- Kreditvärdighet (UC-index)
- Tjänsteannonser (Platsbanken, LinkedIn, AF)
- Konkursstatistik (daglig/veckovis)
- Försenade leverantörsbetalningar
- Beläggning i lokaler

 Syfte: Bygg ett månatligt "näringslivsbarometer-index" – ett tidigt varningssystem för svängningar i konjunktur. Ger beslutsfattare snabbare och smartare lägesbild.

SERVICE I GLESBYGD

Hur rör sig människor på landsbygden – och var uppstår behov av service?

Data vi analyserar:

- Rörelsemönster
- Demografi kopplat till plats
- Receptförskrivning per ort
- Användning och frekvens av sjukresor

 Syfte: Hitta smarta placeringar för mobila eller permanenta servicepunkter – som bokbussar, hälsoteam eller samhällsrum – baserat på faktiska behov och rörelsemönster, inte gissningar.

BIBLIOTEKSUTVECKLING

Fråga: Hur köper vi rätt böcker – i rätt antal – på rätt plats?

 Data att analysera:

- Utlåningsstatistik per bibliotek
- Besökstoppar och tider på dygnet/veckan
- Demografi i närområdet
- Litteraturförfrågningar och reservationer
- Evenemang och programverksamhet

Syfte: *Fatta smartare beslut om bokinköp, öppettider och kulturstöd – baserat på faktisk efterfrågan och lokal kontext.*

VÅRD OCH TRANSPORT

Fråga: Hur hänger vårdbesök och transporter ihop?

Data att analysera:

- Sjukresor – antal, tid, plats, avstånd
- Vårdbesök per område
- Väntetider och återbesök
- Vårdbarometern – upplevelser och tillgänglighet
- Försäkringskassan – sjukskrivning och rehab över tid.

Syfte: *Smartare planering av vård, transporter och boende – för bättre flöden och lägre kostnader.*

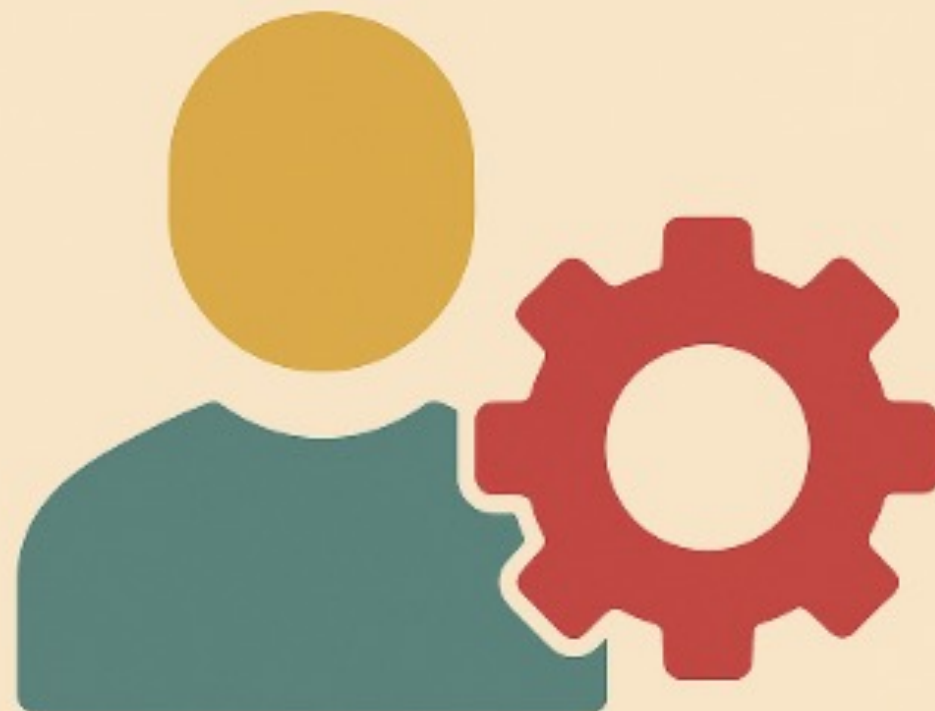
KOMPETENS HUR HITTAR VI RÄTT MATCH?

Har vi folk utan jobb – och jobb utan folk?

Data att analysera:

- Utbildningsdata (gymnasier, YH, vux, universitet)
- Söktryck vs. genomströmning i utbildningar
- Efterfrågade kompetenser i jobbannonser (Platsbanken, LinkedIn – AI/textanalys)
- Pendlarstatistik – var finns jobben, var bor kompetensen?
- Yrkesbyten och kompetenstrender i LinkedIn-data

🎯 **Syfte:** Identifiera var arbetsmarknad och utbildning inte möts. Skapa underlag för snabb omställning, smartare utbildningssatsningar och riktad rekrytering.

FRAMTIDSINDIKATORER (LOKALA)

Vilka kommuner är på väg upp – och vilka riskerar att tappa fart?

Data vi analyserar:

- Antal butiksöppningar och stängningar Korttransaktioner – konsumtionskraft i rörelse
- Bostadsprisindex och försäljningsvolym – attraktionskraft och inflyttning
- Flyttmönster– var människor väljer att bo
- Färdmedelsval (bil, cykel, kollektivtrafik)

Syfte: Ta fram ett konkret framtidsindex per kommun – ett verktyg som blottlägger både styrkor och varningssignaler. Ger beslutsfattare och investerare bättre underlag för långsiktiga satsningar.

REGIONAL MEDBORGARINSTINKT

Vad engagerar, bekymrar och efterfrågar invånarna just nu?

Data vi följer löpande (automatiserbart):

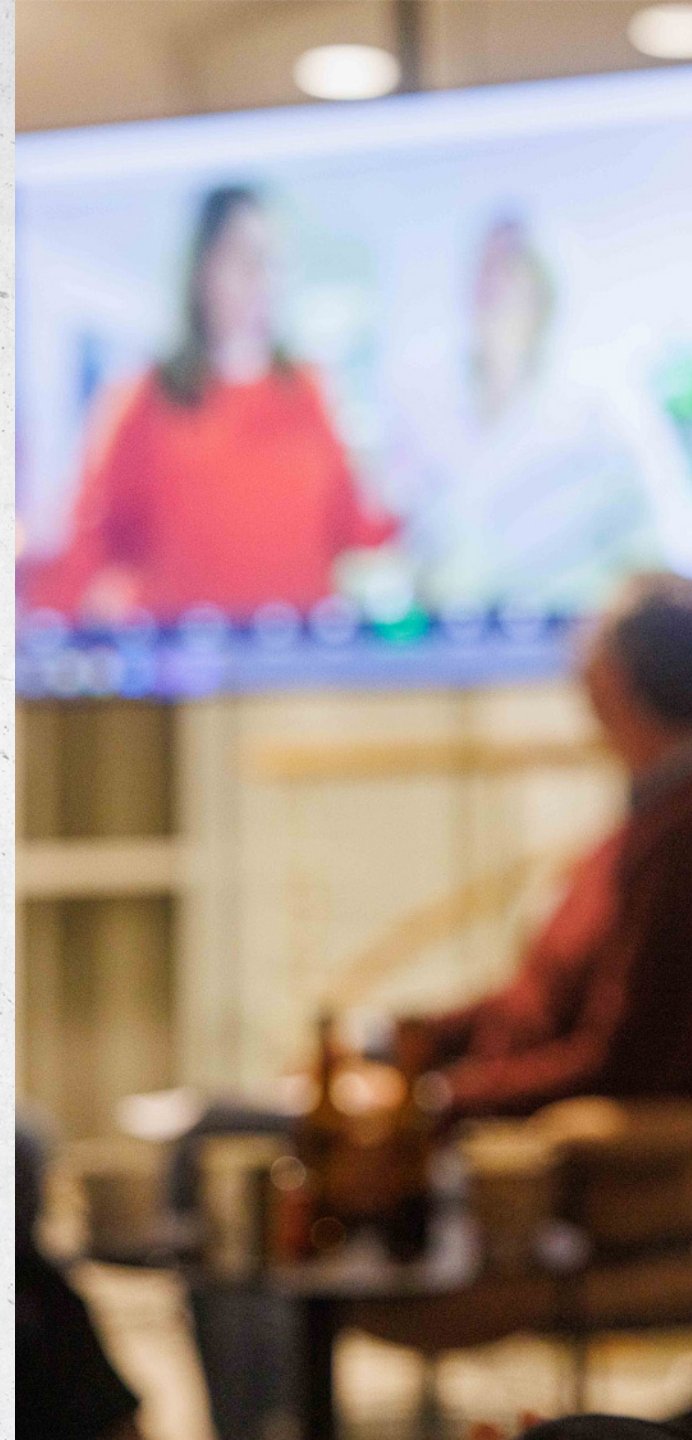
- Inkomna frågor till digitala kontaktcenter och chattbotar.
- Användning av e-tjänster: vilka tjänster söks, avbryts, upprepas Supportärenden och ärendekategorier
- Frekvens och teman i medborgarförslag Lokala diskussionsflöden från publika sociala medier.

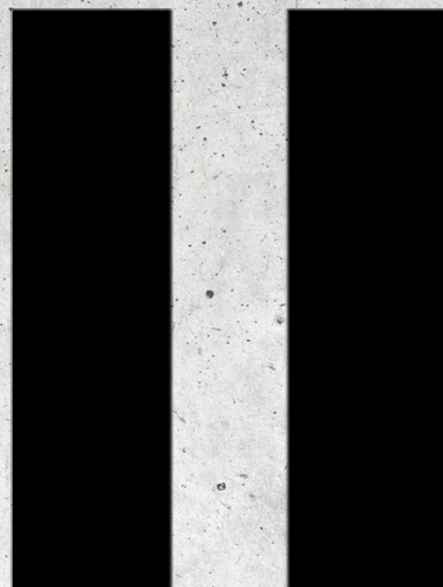
 Syfte: Skapa en ständig temperaturmätare på invånarnas behov och samtalsämnen – som kan styra prioriteringar, proaktiv tjänsteutveckling och förbättrad dialog.

Diskussion i grupprum

Skriv i Miro i grupprummen:

- Hur skulle ni i din region kunna nyttja AI i utvecklingsarbetet i länet?

Paus till 11.15

**Gävleborgs AI-resa
mot framtiden**

**Hanna Krantz
Region Gävleborg**

AI som katalysator för regional utveckling

Hanna Krantz, strateg inom regional utveckling – Region Gävleborg

- **Varför en kunskapsresa om AI?**
- **RUS, RIS, RG, RDS och RISE!**

0010000
011001010111001
0001100001011
0010

Regional utvecklingsstrategi 2020-2030

Attraktiva och
tillgängliga platser

Samhällsnyttig,
cirkulär och bio-
baserad ekonomi

Konkurrenskraftigt näringsliv
och hållbar arbetsmarknad

Hög kunskap och
innovationsförmåga

Jämlikt och
jämfästllt samhälle

Effektmål: Gävleborg har tagit tillvara digitaliseringens möjligheter i hela samhället

RDS – Regional digitaliseringssamverkan i Gävleborg

RDS är ett samarbetsforum för länets tio kommuner och Region Gävleborg som stödjer digital transformation och verksamhetsutveckling. RDS leds och sammankallas av Regional utveckling inom Region Gävleborg.

Forumet samlar chefer och strategiska representanter för erfarenhetsutbyte, omvärldsbevakning och samordning av initiativ genom kunskapshöjande insatser, workshops och tematiska arbetsgrupper. RDS gör en årlig gemensam planering och prioritering.

Gemensam prio från 2024 och framåt: AI, AI och åter AI,,,

Vi har ett nära samarbete med EDIH Mighty – vår europeiska digitala innovationshubb (Gävleborg, Dalarna och Värmland) som stärker offentlig sektor och SMF

Strategi för digital omställning i Region Gävleborg 2024-2027

Aktiviteter för att dra nytta av artificiell intelligens (AI)

Genomför förstudie för gemensam AI-kraftsamling: Genomför en utredning av potentialer och förutsättningar för Region Gävleborg i användning av AI. Utveckla samtidigt ett metodstöd för dem som redan använder eller vill använda AI genom att exempelvis ta fram en enkel guide, erbjuda korta e-learningkurser och vägledning som säkerställer att AI-användningen följer etiska standarder och skyddar data. Inkludera insikter från medarbetare som redan använder AI i förstudien.

Ansvarig förvaltning: IT-förvaltningen

Påbörja en AI-kunskapsresa: Möjliggör för en säker labbmiljö där medarbetare kan testa AI-tekniker. Detta ska öka kunskapen om AI-användning och trygghet i att använda AI och digitala verktyg i det dagliga arbetet.

Ansvarig förvaltning: IT-förvaltningen

**Handlingsplan för
digital omställning**
i Region Gävleborg 2024-2027

Mål med AI-kunskapsresan under 2025

Höja kunskapsnivån om artificiell intelligens

- **300** utbildade AI-ambassadörer
- **5 000** anställda utforskar generativ AI (RISE GPT)
- E-utbildning tillgängligt för **30 000** medarbetare

Identifiera värdefulla arbetsflöden

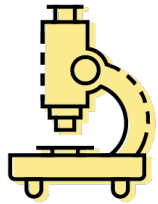
- Praktiskt arbete med AI-case inom olika verksamheter

Bli bättre kravställare av AI-system

- Utbilda specialistkompetenser för en mer träffsäker AI-användning

RISE AI-partnerskap – en trygg kunskapsresa

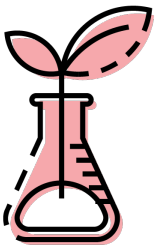
RISE AI-partnerskap är särskilt anpassat för att hantera de utmaningar som offentlig sektor står inför inom FoU/Fol.

AI partnerskapet följer AI kommissionens färdplan för AI och DIGG och IMYs riktlinjer för AI inom offentlig sektor

Partnerskapet utgår från verksamhetens behov av att på ett säkert och strukturerat sätt börja arbeta med AI-frågor, i en tid då generativ AI utvecklas i en rasande takt.

RISE som Sveriges forskningsinstitut är ett oberoende stöd, så att ni kan utforska utan att knyta upp er kring teknik, plattform eller leverantör direkt .

Vi utgår från människo- och användarperspektivet, och tittar på hur AI kan bli ett verkligt stöd i verksamheten. Vi inkluderar relevanta områden som **säkerhet, etik, bias, extremism, tillgänglighet och inkludering**.

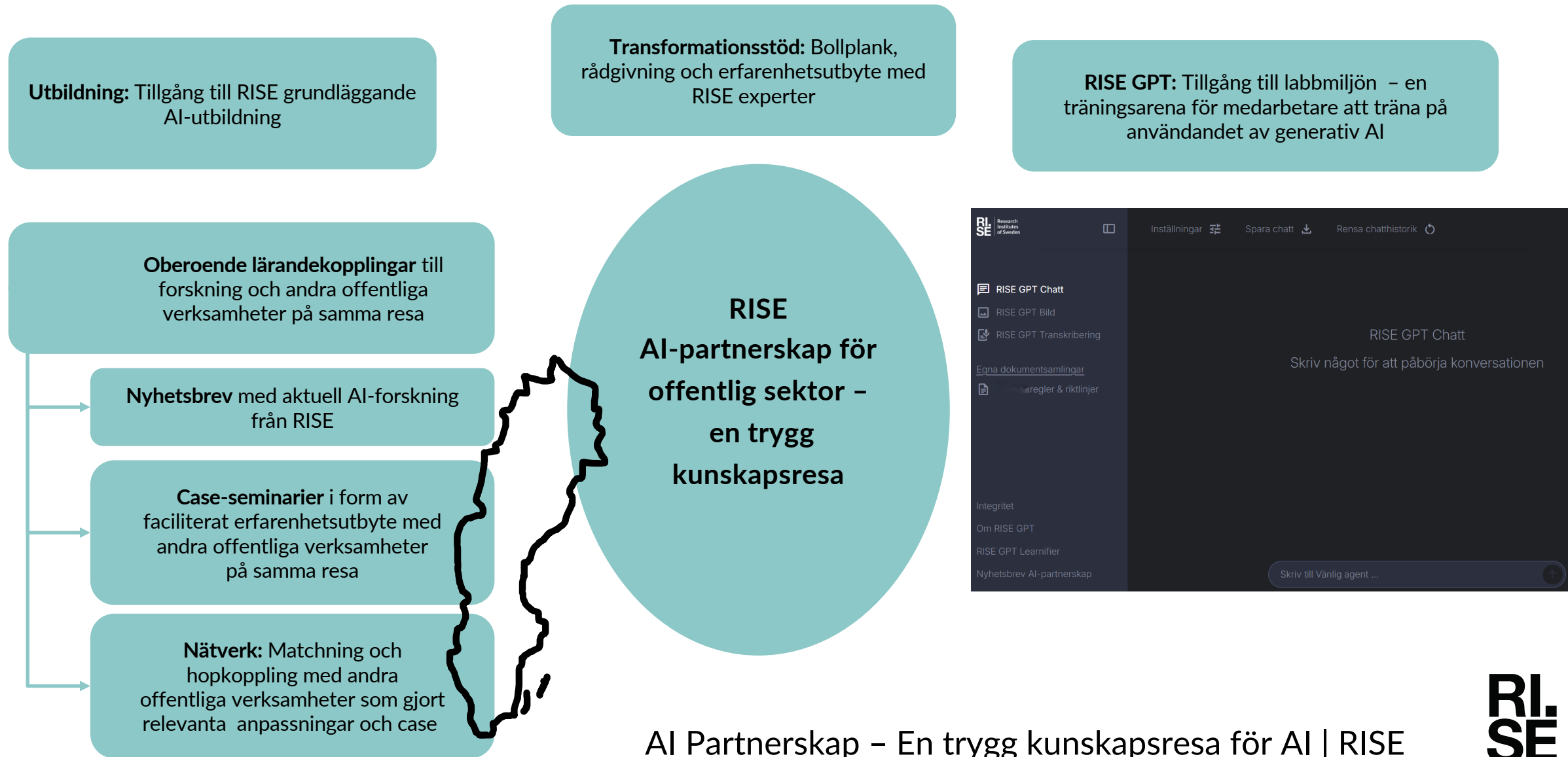
I partnerskapet ingår tillgång till vår säkra labbmiljö – RISE GPT – som idag erbjuder funktioner för chat- och bildgenerering, där all databehandling sker utan att någon persondata lagras eller används för språkmodellsträning.

Ni får även tillgång till egna chatbotar baserade på RAG (Retrieval-Augmented Generation) samt möjligheten att transkribera ljud och video direkt på RISE servrar.

I partnerskapet ingår även **utbildningsmaterial** via en lärplattform som kopplar till AI, RISE GPT och prompting etc.

Vad innehåller RISE AI-partnerskap för offentlig sektor?

AI Partnerskap – En trygg kunskapsresa för AI | RISE

- AI-kunskapsresan visar kraften i regional utveckling
- AI är en katalysator för digital transformation
- Nationella riktlinjer och färdplaner bekräftar vår väg
- Etik, säkerhet och juridik kräver gemensamt lärande
- Nästa steg – ett helhetsgrepp med fler involverade aktörer (främjarsystem/SMF)

Våra lärdomar

Tack! Frågor?

Kontakt om Gävleborgs arbete:

Hanna Krantz, strateg inom regional utveckling Region Gävleborg

hanna.krantz@regiongavleborg.se

Kontakt om RISEs erbjudande om AI-partnerskap:

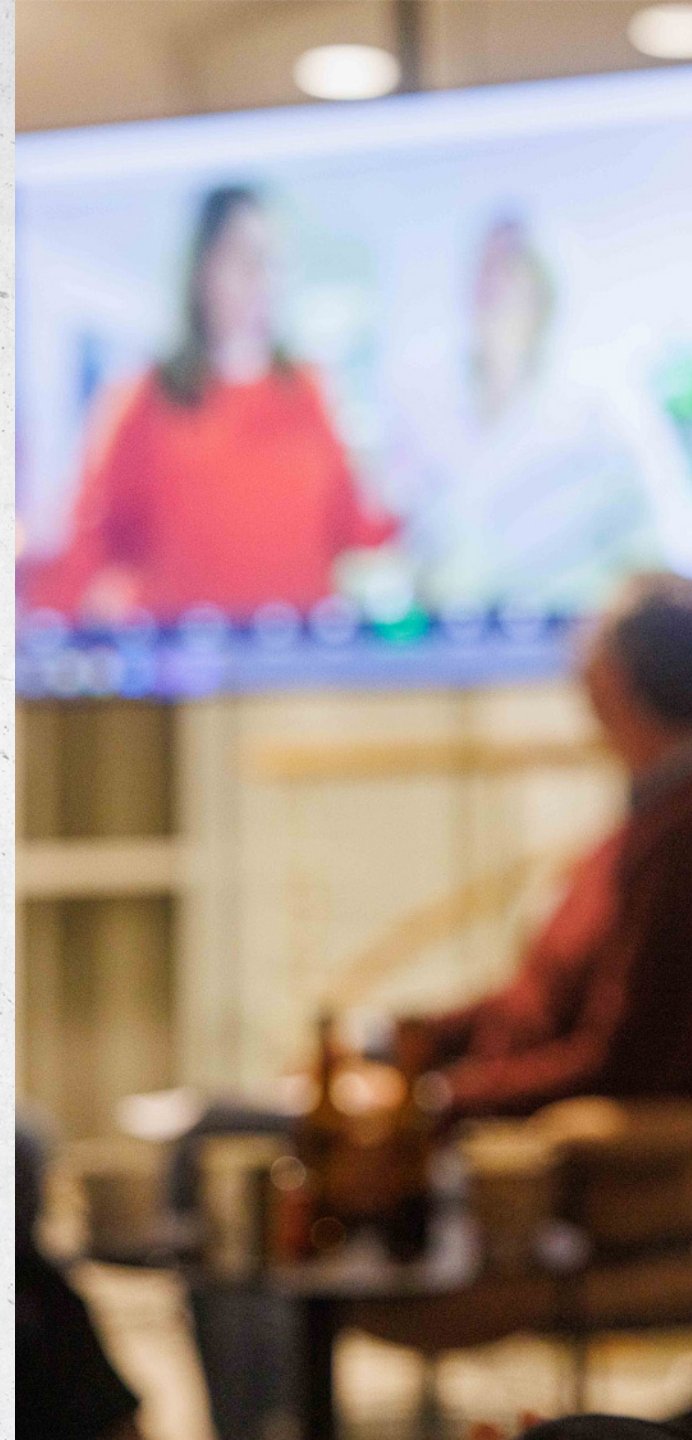
Conny Björnehall, Focus Area Leader Digitalization Public Sector

conny.bjornehall@ri.se

Utcheckning

Vad är ditt nästa steg efter dagens insikter?

Skriv på Zoom whiteboard!

Välkomna på workshop 5 i Stockholm

Workshop 5: Digital transformation 21-22 maj

- Kom ihåg att anmäla dig!
- Sista mötet knyter ihop säcken och tar nästa steg för att nå hela vägen till digital transformation och värdeskapande
- Deadline för anmälan 12 maj

**Tack för
i dag!**